

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ

Πάλιν δέ εισελθὼν εἶπεν· «Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὃς ἂν ὀρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεσθηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέφειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίου εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἄπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· «Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τὰ πάντων ἐννομήματα, μὴ ἐπὶ Κριτίᾳ εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὥνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.

Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὁδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γιγνώσκοντες ὅτι οὐδέν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου».

Κείμενο ἀπὸ μετάφραση:

Τον πρώτο καιρὸ ὁ Κριτίας καὶ ὁ Θηραμένης ἦταν ομοϊδεάτες καὶ φίλοι. Ὁ Κριτίας ὅμως – ποὺ ἀνάμεσα στ' ἄλλα εἶχε εξοριστεῖ κιόλας ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς – εἶχε διάθεση νὰ σκοτώσει πολὺν κόσμον, ἐνῶ ὁ Θηραμένης ἐναντιωνόταν, λέγοντας ὅτι δεν ἦταν λογικὸ νὰ θανατώνουν ἀνθρώπους γιὰ μόνον τὸ λόγος ὅτι τοὺς τιμοῦσε ὁ λαός, ἐστὼ καὶ ἀν δεν πείραζαν σε τίποτα τὴν καλὴ τάξη. «Στο κάτω – κάτω», τοῦ ἔλεγε, «κι ἐγὼ κι ἐσύ ἔχουμε πει καὶ κάνει πολλὰ γιὰ ν' ἀποχτήσουμε δημοτικότητα». Ὁ ἄλλος πάλι ἀποκρινόταν (γιατὶ φερόταν ἀκόμα φιλικὰ στο Θηραμένη) ὅτι ὁποῖος θέλει νὰ κυριαρχεῖ εἰν' υποχρεωμένος νὰ βγάξει ἀπὸ τὴ μέση ἐκείνους ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ του σταθοῦν ἐμπόδιο: «Κι ἀν φαντάζεσαι ὅτι ἐπειδὴ εἴμαστε τριάντα κι ὄχι ἓνας ἡ ἐξουσία μας δε χρειάζεται τόση φροντίδα ὅσο καὶ μὴ προσωπικὴ τυραννία εἶσαι ἀνόητος».

[Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]

Παρατηρήσεις:

Α. Μετάφραση

Να μεταφράσετε το χωρίο: «Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... ἢ τὸ ὑμῶν ἑκάστου».

Μονάδες 30

Β. Ερμηνευτικές Παρατηρήσεις:

α) ... ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν ... ἵκετεύω: Τι γνωρίζετε για το θεσμό της ικεσίας στην αρχαία Ελλάδα;

Μονάδες 10

β) Να χαρακτηρίσετε τον Κριτία και τον Θηραμένη λαμβάνοντας υπόψη τα δύο αποσπάσματα που σας δίνονται.

Μονάδες 10

Γ. Λεξιλογική Άσκηση:

Να γράψετε δύο παράγωγα στη νέα ελληνική, απλά ή σύνθετα, των παρακάτω λέξεων του κειμένου: **εἰσελθὼν, ὄρῳ, εἶπεν, βούληται, γινώσκοντες.**

Μονάδες 10

Δ. Ερώτηση Εισαγωγής:

Ποια μέθοδο ακολούθησε ο Θουκυδίδης για την ακριβή χρονολόγηση των γεγονότων στο έργο του;

Μονάδες 10

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ:

1. **τοῖς καινοῖς νόμοις, τῆς ὑμετέρας ψήφου, ἄνδρες καλοί, τὸ ἐμὸν ὄνομα:**
Να γραφοῦν οι πλάγιες πτώσεις των συνεκφορῶν και στους δύο αριθμούς.
2. **ἔγένετο :** Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση.
3. **εἶπεν, ἔγραψαν:** Να γίνει χρονική αντικατάσταση.
4. **βούληται:** Να κλιθεῖ η υποτακτική και η προστακτική παθητικού Αορίστου Α' του ρήματος.
5. **ἡμῖν:** Να κλιθεῖ η αντωνυμία και στους δύο αριθμούς στο πρόσωπο που βρίσκεται.

Μονάδες 15

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ:

α) Να αναγνωριστοῦν συντακτικά οι ακόλουθοι ὅροι: **ἑξαπατωμένους, κυρίους, ἅπασιν, ἀκούσας, ὑμῶν, ἀσεβέστατοι, περί τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ γινώσκοντες.**

β) **ὅτι...ὁ βωμός:** Να αναγνωριστεί η δευτερεύουσα πρόταση και να δικαιολογηθεί η εκφορά και ο συντακτικός της ρόλος.

Μονάδες 15

Οδηγίες προς υποψηφίους

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
3. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
4. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ